

بررسی اثرات دور و میزان آبیاری بر عملکرد کل و قابل فروش و اجزا عملکرد کولتیوارهای سیب زمینی

عبدالستار دارابی^۱ و محمدرضا رفیع^۲

۱- عضو هیأت علمی سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی و دانشجوی دوره دکتری دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران

۲- عضو هیأت علمی سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی

به منظور بررسی اثرات دور و میزان آبیاری بر عملکرد کمی و کیفی کولتیوارهای سیب زمینی آزمایشی به مدت دو سال (۸۳-۱۳۸۱) در ایستگاه تحقیقات کشاورزی بهبهان انجام گرفت. این پژوهش به منظور آزمایش کرت‌های خرد شده در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با چهار تکرار انجام شد. عامل اصلی دور آبیاری در چهار سطح: ۵۰، ۷۵، ۱۰۰ و ۱۲۵ میلی متر تبخیر جمعی از پشتک کلاس A و عامل فرعی کولتیوار در سه سطح: آرنندا، پیکاسو و سانته بود. غده‌ها در اواخر دی ماه کشت و اوایل خردادماه برداشت شدند. پس از برداشت عملکرد هر تیمار به دو قسمت کل و قابل فروش تقسیم شد. نتایج تجزیه واریانس مرکب نشان داد که حداکثر عملکرد کل و قابل فروش غده در دور آبیاری ۵۰ میلی متر تولید گردید. اختلاف عملکرد کل و قابل فروش این دور با دور ۷۵ میلی متر معنی‌دار نبود ولی این دو دور بر دورهای آبیاری ۱۰۰ و ۱۲۵ میلی متر در سطح ۱٪ برتری داشتند. از نظر وزن متوسط غده نیز دورهای آبیاری ۵۰ و ۷۵ میلی متر بر دو دور دیگر در سطح ۱٪ برتری داشتند. دور آبیاری تأثیری بر میانگین تعداد غده در هر بوته، درصد ماده خشک غده و درصد غده‌های گندیده نداشت. با افزایش فاصله آبیاری درصد عملکرد غیر قابل فروش غده، درصد غده‌های ریز و درصد رشد ثانویه افزایش یافت. میزان مصرف آب در دورهای ۵۰، ۷۵، ۱۰۰ و ۱۲۵ میلی متر به ترتیب ۹۳۰۰، ۸۵۰۰، ۷۳۵۰ و ۶۲۰۰ متر مکعب در هکتار بود. عملکرد کل و قابل فروش کولتیوارهای سانته و آرنندا بر کولتیوار پیکاسو در سطح ۱٪ برتر بود. حداکثر وزن متوسط غده، درصد عملکرد غیر قابل فروش، درصد غده‌های گندیده و درصد رشد ثانویه در کولتیوار آرنندا مشاهده گردید. کولتیوار سانته بیشترین تعداد غده در هر بوته، درصد ماده خشک غده و

چهارمین کنگره علوم باغبانی ایران، آبان ماه ۱۳۸۴ / ۲۲۶

درصد غده ریز را تولید نمود. با توجه به نتایج این بررسی کاشت کولتیوارهای آریندا و سائته با دور آبیاری ۷۵ میلی متر تبخیر تجمعی از طشتک تبخیر کلاس A برای کشت سیب زمینی در استان خوزستان توصیه می شود.